

ЛЕКСИКОГРАФІЧНІ ІНСТРУМЕНТИ НОВОГО ПОКОЛІННЯ: ВІД СЛОВНИКОВОЇ СПАДЩИНИ ДО ІННОВАЦІЙНОЇ ДИДАКТИЧНОЇ ПРАКТИКИ

Надутенко Максим Вікторович,

кандидат технічних наук, завідувач відділу інформатики
Українського мовно-інформаційного фонду НАН України
ORCID ID: 0000-0001-6732-8455
ResearcherID: GQR-5444-2022
Scopus Author ID: 57226798341

Надутенко Маргарита Володимирівна,

кандидат філологічних наук, старший науковий співробітник
Українського мовно-інформаційного фонду НАН України
ORCID ID: 0000-0003-3215-0970

Яблочков Микита Мирчович,

науковий співробітник
Українського мовно-інформаційного фонду НАН України
ORCID ID: 0000-0003-1175-1603
ResearcherID: GON-5023-2022
Scopus Author ID: 57216897121

У статті розглянуто еволюцію лексикографічних практик – від фундаментальних електронних словників, розроблених в Українському мовно-інформаційному фонді НАН України (УМІФ), до новітніх інноваційних освітніх ресурсів, зокрема мікрословників, що створюються в екосистемі платформи POLYHEDRON. Особливу увагу приділено педагогічному та когнітивному потенціалу цих ресурсів у контексті формування лінгвістичної компетентності студентів, які вивчають українську мову. Стаття демонструє, як лексикографічні інструменти нового покоління можуть поєднувати академічну спадщину, корпусні методи, візуально-анотаційні технології, персоналізовані формати подання знань і принципи концептографії, що притаманні сучасній гуманітарній цифровій освіті. Показано, як нові формати словників трансформують традиційні методи навчання й підвищують ефективність засвоєння лінгвістичного матеріалу через активізацію творчого потенціалу студентів та сприяння їхній самостійній дослідницькій діяльності.

Розглянуто приклад мікрословника, укладеного здобувачкою магістерської програми «Прикладна лінгвістика» ЛНУ імені Івана Франка Діаною-Марією Федорів, у межах роботи над дослідженням «Прагматичний потенціал текстів про кохання у формуванні лінгвістичної компетентності іноземців (на прикладі текстів Івана Франка та Лесі Українки, Едіт Вортон та Генрі Джеймса)». Авторка застосовує платформу Sketch Engine для створення корпусу спеціалізованих текстів, виявлення ключових термінів на основі частотного аналізу, здійснення CQL-запитів та конкордансного пошуку. П'ять термінів: **текст, мовна особистість, текстотворення, інформаційний текст, компетенція** – стали концептуальною основою словника. Кожну словникову статтю структуровано як мініатюрну капсулу знань, що поєднує дефініції з наукових джерел, приклади вживання в корпусі, емпатичні авторські коментарі, ілюстрації та емодзі для візуальної підтримки сприйняття. Така модель подання знань полегшує міжкультурну адаптацію іноземних студентів, робить терміни доступнішими для засвоєння та сприяє глибшому розумінню мови і культури.

У роботі підкреслено роль POLYHEDRON як інтелектуальної інфраструктури, що уможливорює створення мультимодальних, гнучких та адаптивних лексикографічних продуктів для використання в освітньому процесі. Такі мікрословники виконують низку функцій: формують термінологічну грамотність, стимулюють рефлексію, сприяють академічній соціалізації та міжкультурній комунікації. У підсумку показано, що нові формати словників можуть бути не лише інструментами засвоєння знань, але й засобами продукування сенсів і побудови особистісної траєкторії навчання.

Ключові слова: мікрословник; POLYHEDRON; лексикографія; лінгводидактика; корпусний аналіз; лінгвістична компетентність; Sketch Engine; цифрові технології в освіті; концептографія; термінографія.

Nadutenko Maksym. Nadutenko Marharyta, Yablochkov Mykyta. Next-Generation Lexicographic Tools: From Lexicographic Heritage to Innovative Didactic Practice

This article examines the evolution of lexicographic practices—from fundamental electronic dictionaries developed by the Ukrainian Lingua-Information Foundation of the National Academy of Sciences of Ukraine (ULIF) to the latest innovative educational resources, in particular microdictionaries created in the POLYHEDRON platform ecosystem. Particular attention is paid to the pedagogical and cognitive potential of these resources in the context of developing the linguistic competence of students studying the Ukrainian language. The article demonstrates how new-generation lexicographic tools can combine academic heritage, corpus methods, visual annotation technologies, personalized knowledge presentation formats, and the principles of conceptography inherent in modern digital education in the humanities. It shows how new dictionary formats transform traditional teaching methods

and increase the effectiveness of linguistic material assimilation by activating students' creative potential and promoting their independent research activities.

The article considers an example of a micro-dictionary compiled by Diana-Maria Fedoriv, a student of the Master's program "Applied Linguistics" at Ivan Franko National University of Lviv, Diana-Maria Fedoriv, as part of her research on "The pragmatic potential of texts about love in the formation of linguistic competence in foreigners (using the example of texts by Ivan Franko and Lesya Ukrainka, Edith Wharton, and Henry James)." The author uses the Sketch Engine platform to create a corpus of specialized texts, identify key terms based on frequency analysis, perform CQL queries, and conduct concordance searches. Five terms: **text, linguistic personality, text creation, informational text, and competence** – became the conceptual basis of the dictionary. Each dictionary entry is structured as a miniature capsule of knowledge, combining definitions from scientific sources, examples of usage in the corpus, empathetic author's comments, illustrations, and emojis for visual support of perception. This model of knowledge presentation facilitates the intercultural adaptation of foreign students, makes terms more accessible for learning, and promotes a deeper understanding of language and culture.

The work emphasizes the role of POLYHEDRON as an intellectual infrastructure that enables the creation of multimodal, flexible, and adaptive lexicographic products for use in the educational process. Such micro-dictionaries perform a number of functions: they form terminological literacy, stimulate reflection, and promote academic socialization and intercultural communication. In conclusion, it is shown that new dictionary formats can be not only tools for acquiring knowledge, but also means of producing meaning and building a personal learning trajectory.

Key words: microdictionary; POLYHEDRON; lexicography; language teaching; corpus analysis; linguistic competence; Sketch Engine; digital technologies in education; conceptography; terminography.

Вступ. Український мовно-інформаційний фонд НАН України (УМІФ) є провідною установою в галузі лексикографії, що відіграє ключову роль у цифровій трансформації словникарської справи в Україні. З початку 2000-х років УМІФ активно розвиває електронні словники, впроваджуючи інноваційні технології корпусного аналізу, автоматизованої термінографії та інтерактивних знань систем. Однією з вагомих ініціатив фонду є проєкт «Словники України» [1], який став базовим ресурсом для національної цифрової лексикографії та має щорічно понад 8 мільйонів користувачів.

Сучасна лексикографія переходить від простого довідкового представлення інформації до інтерактивного продукування знань, створюючи нові, динамічні форми представлення лінгвістичної інформації [2, 3, 4]. У цьому контексті платформа POLYHEDRON [5], створена за підтримки УМІФ (провідний програмний розробник Максим Надутенко) та НЦ МАН України, є логічним продовженням і переосмисленням традиційних лексикографічних практик, поєднує традиційні методи із сучасними дидактичними підходами, що дозволяє застосовувати словники не лише для пасивного засвоєння знань, але й для активної творчої роботи студентів.

Розгляд теоретичних праць із лексикографії показав, що цьому питанню присвячено немало наукових розвідок, у яких репрезентовано сучасний розвиток галузі, погляди на лексикографічні терміни та рекомендації щодо укладання й використання словників у навчальній діяльності: Гордієнко Н. Г. [6]; Перебийніс В. І. [7]; Тараненко О. О. [8]; Широков В. А. [9; 10]; Надутенко М. В., Надутенко М. В., Фаст О. Л. [11; 12].

Приклади створення, основні технологічні етапи та ефективне використання мультимедійних словників як пріоритетне завдання сучасної лексикографії завжди було основою досліджень УМІФ. Основним інструментом визначено Віртуальну лексикографічну лабораторію [10].

Сучасні дослідники, зокрема Campoy-Cubillo, M. C. [4], Guo, X. [13], Zhu, T., Zhang, Y., & Irwin, D. [14], застосовують інтерактивні, мультимодальні ресурси у навчанні мови як іноземної та стверджують, що це

значно покращує якість засвоєння матеріалу, сприяє розвитку мовленнєвих навичок і критичного мислення студентів, а також формує позитивну мотивацію до вивчення мови.

Не зважаючи на значну увагу наукової спільноти до проблеми електронних словників для фахової підготовки студентів, існуючі наукові розвідки не вичерпують багатогранності проблеми безпосереднього створення мультимедійних словників та подальшого трансдисциплінарного використання у науково-навчальній діяльності.

Мета розвідки: проаналізувати новітні лексикографічні продукти УМІФ, зокрема мікрословники, які є невеликими за обсягом, але надзвичайно глибокими й структурованими інформаційними капсулами, які відповідають сучасним вимогам освітнього процесу та стимулюють пізнавальну активність студентів, сприяючи їхньому професійному та особистісному розвитку.

Матеріали та методи. У межах дослідження розглянуто створення мікрословника, укладеного студенткою-магістранткою програми «Прикладна лінгвістика» ЛНУ імені Івана Франка Діаною-Марією Федорів [15] (див. Рис. 1) як результат проходження виробничої практики на базі УМІФ (наукові керівники практики від УМІФ: Максим Надутенко, Маргарита Надутенко). Основою роботи стали тексти Івана Франка, Лесі Українки, Едіт Вортон і Генрі Джеймса, відібрані для вивчення прагматичних аспектів мовлення.

Під час дослідження було застосовано метод корпусних технологій, описовий метод з елементами порівняльного для відбору необхідної мовної інформації, а також методи статистичного аналізу та цифрової обробки даних із використанням технологій штучного інтелекту.

Результати. В ході дослідження студенткою було використано платформу Sketch Engine для побудови корпусу з 20 наукових текстів (див. Рис. 2), що охоплюють тематику прагматики, текстотворення та мовної компетенції. Пошукові запити на зразок [*lemma*="компетенція"] дозволили ідентифікувати різноманітні вживання терміна у природному науковому дискурсі [3].

Рис. 1. Федорів, Д.-М. Словник лінгвістичних термінів [Електронний ресурс] : мікрословник до магістерського дослідження «Прагматичний потенціал текстів про кохання у формуванні лінгвістичної компетентності іноземців (на прикладі текстів Івана Франка та Лесі Українки, Едіт Вортон та Генрі Джеймса)» / Федорів Діана-Марія ; Львівський національний університет імені Івана Франка. – Режим доступу: <https://e-devel.ulif.org.ua/viewer/?sharedgraph=68435245d1c1a&view=prism>

Рис. 2. Робота з корпусом

Інфраструктурно словник реалізовано в екосистемі POLYHEDRON, яка підтримує мультимодальні та інтерактивні формати представлення знань, дозволяє об'єднувати текстові, візуальні та гіпермедійні ресурси. Основними модулями платформи є конструктор знаневих капсул, редактор термінів і візуалізаційний блок для зв'язування понять.

Переосмислення словника як дидактичного інструмента. Традиційно словник розглядався переважно як довідковий ресурс, що надає коротку та стандартизовану інформацію про лексику та термінологію.

Однак цифровізація освіти, розвиток інтерактивних технологій та трансформація навчальних підходів зумовили глибоке переосмислення цього поняття. Сучасний словник виходить за межі статичного ресурсу й стає динамічною платформою, що забезпечує не лише пасивне сприйняття інформації, але й активне її конструювання користувачем [4].

Нові дидактичні підходи акцентують увагу на особистісно орієнтованому навчанні, в рамках якого важливе значення має саме активна участь студентів у формуванні знань. У цьому контексті мікрословники

відіграють принципово нову роль: вони трансформуються у гнучкі, інтерактивні ресурси, які дозволяють студентам самостійно або у співпраці з викладачами створювати власні капсули знань. Такий формат активізує мисленнєву діяльність, розвиває критичне та аналітичне мислення, а також стимулює творчий потенціал користувачів.

Модульні та компактні словники сьогодні є особливо ефективними у навчальному процесі, адже дозволяють глибше зануритися в конкретні тематичні чи дослідницькі проблеми та зробити акцент на самостійному пошуку інформації студентами [4, 14, 16]. Важливим є те, що студент не лише використовує словник як готовий продукт, але й бере участь у його створенні (див. Рис. 3), що сприяє формуванню професійної ідентичності молодого дослідника, зокрема в галузі прикладної лінгвістики та термінографії.

Платформа POLYHEDRON (Свідоцтво про авторське право на твір №96078 від 17.02.2020 р. Комп'ютерна програма «Когнітивна ІТ платформа «POLYHEDRON»») [5], на якій створюються такі словники, передбачає поєднання академічної точності, структурованості знань та дидактичної інновації, включаючи елементи мультимедійності, інтерактивності й гіпертексту. Це дає змогу значно підвищити ефективність засвоєння матеріалу та розширює можливості для використання мікрословників у різних освітніх контекстах – від самостійної роботи студентів до змішаних навчальних форматів та дистанційних курсів.

Таким чином, переосмислений словник перестає бути суто довідковим виданням, натомість перетворює словник у потужний засіб педагогічного впливу, саморозвитку й наукового дослідження, що є особливо актуальним у контексті формування лінгвістичної ком-

петентності, зокрема у викладанні української мови іноземцям.

Концепція мікрословника: Case-study магістерського словника. На прикладі мікрословника, створеного студенткою Діаною-Марією Федорів у рамках її магістерського дослідження, можна простежити реалізацію нового формату лексикографічної роботи, що є водночас і навчально-дослідницьким інструментом, і оригінальним авторським проєктом. Цей словник став частиною дослідження «Прагматичний потенціал текстів про кохання у формуванні лінгвістичної компетентності іноземців (на прикладі текстів Івана Франка та Лесі Українки, Едіт Вортон та Генрі Джеймса)» і був орієнтований на розкриття фундаментальних термінів, що забезпечують глибше розуміння прагматики текстів, формування мовної свідомості та міжкультурної комунікації.

Корпусна база словника. Важливим етапом створення мікрословника стало формування спеціалізованого корпусу текстів. Використовуючи платформу Sketch Engine, авторка збирила та проаналізувала 20 ключових наукових статей із проблематики прагматики, текстотворення, лінгводидактики та мовної компетентності. Корпус дозволив проводити різноаспектний аналіз лексики та термінології, зокрема за допомогою частотного аналізу, конкордансного пошуку, побудови колокацій та здійснення спеціалізованих CQL-запитів (див. Рис. 2); Режим доступу: <https://e-devel.ulif.org.ua/viewer/?sharedgraph=68435245d1c1a&view=prism>.

Наприклад, завдяки пошуковим запитам типу [*lemma*="компетенція"] були детально виявлені та описані різні контексти й аспекти вживання цього терміна у науковому дискурсі. Крім того, запити на зразок [*word*="текст.*"] дали змогу простежити всі дерива-

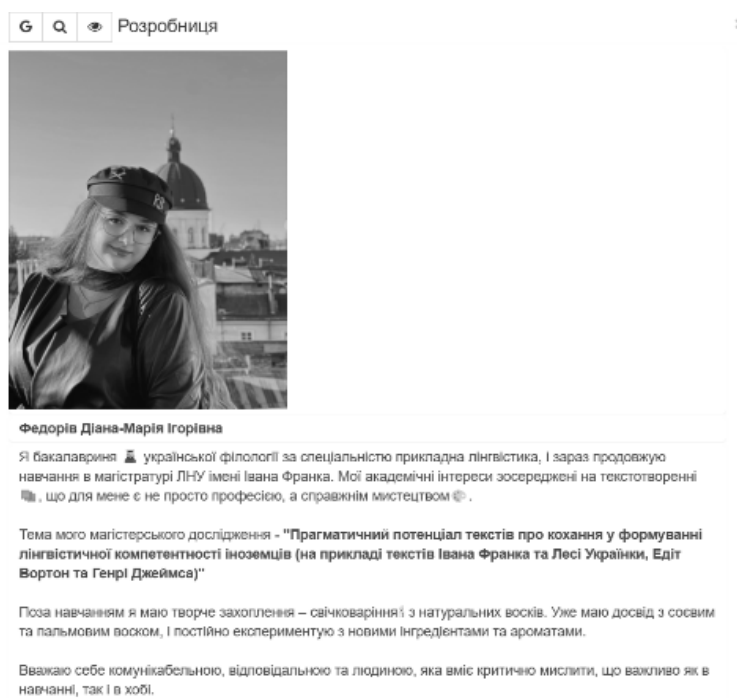

Рис. 3. Розділ «Розробниця»

тивні та контекстні варіації слова «текст», що дозволило представити в мікрословнику глибоке, структуроване розуміння цього поняття.

Корпусний підхід у створенні словника забезпечив об'єктивність та повноту опису термінів, оскільки спирався на реальні приклади з автентичних текстів, а не лише на теоретичні визначення. Такий методологічний прийом дозволив авторці здійснити цілісний аналіз і створити якісні та обґрунтовані словникові статті, орієнтовані на подальше використання у дидактичних цілях.

Відбір ключових термінів і структура подання. Ключовими термінами мікрословника стали: *текст, мовна особистість, текстотворення, інформаційний текст, компетенція*. Відбір цих термінів здійснювався не лише за критерієм частотності в корпусі, а й за їхньою концептуальною значущістю у структурі дослідження. Ці терміни були вибрані з огляду на їхню роль у формуванні лінгвістичної компетенції та їхнє значення для розуміння лінгводидактичних процесів.

Кожна словникова стаття в мікрословнику оформлюється за чітко визначеною структурою (див. Рис. 4), яка включає:

- дефініцію терміна з посиланням на авторитетні джерела;
- цитати та приклади вживання з корпусу текстів;
- авторські емпатичні коментарі, що допомагають краще зрозуміти термін та його прагматичні аспекти;
- мультимедійні компоненти (ілюстрації, інфографіку та емодзі), що полегшують сприйняття та запам'ятовування термінів.

Саме така структура перетворює мікрословник у знаннєву капсулу, що не лише інформує, але й залучає студента до активного осмислення й творчої взаємодії з навчальним матеріалом.

Крім того, словник демонструє можливість адаптації складних наукових понять до рівня іноземних

студентів, які вивчають українську мову. Це сприяє кращому міжкультурному розумінню та швидшій інтеграції в академічне середовище.

POLYHEDRON як інфраструктура для навчального створення словників. Платформа POLYHEDRON є інноваційною цифровою екосистемою, що підтримує концептографічну, лексикографічну та термінографічну діяльність у галузі гуманітарних і соціогуманітарних наук. Її створення зумовлене необхідністю модернізувати традиційні словникові підходи та інтегрувати їх у сучасні освітні технології, які дозволяють активізувати мисленнєві процеси студентів, розвивати їхні дослідницькі компетентності та формувати критичне ставлення до інформації.

Архітектура платформи складається з кількох функціональних модулів:

- **Конструктор знаннєвих капсул**, який дозволяє створювати невеликі, змістовні інформаційні блоки з чіткою навчальною логікою.

- **Редактор термінів** для зручного створення, редагування та зберігання термінологічних одиниць з їхніми дефініціями, прикладами та візуальними компонентами.

- **Модуль інтеграції з корпусами текстів**, що забезпечує зручний доступ до автентичних контекстів використання термінів, можливість проведення корпусного аналізу та формування цитатних прикладів.

- **Візуалізаційні та інтерактивні інструменти**, що включають інтерактивні графи зв'язків між поняттями та інші візуально-анотаційні засоби, які полегшують розуміння складних термінологічних систем.

POLYHEDRON забезпечує семантичну інтеграцію словникових одиниць і надає користувачам змогу поєднувати текстові, візуальні та гіпермедійні ресурси в єдиний освітній простір. Зокрема, автори словників можуть не лише створювати словникові статті, а й буду-

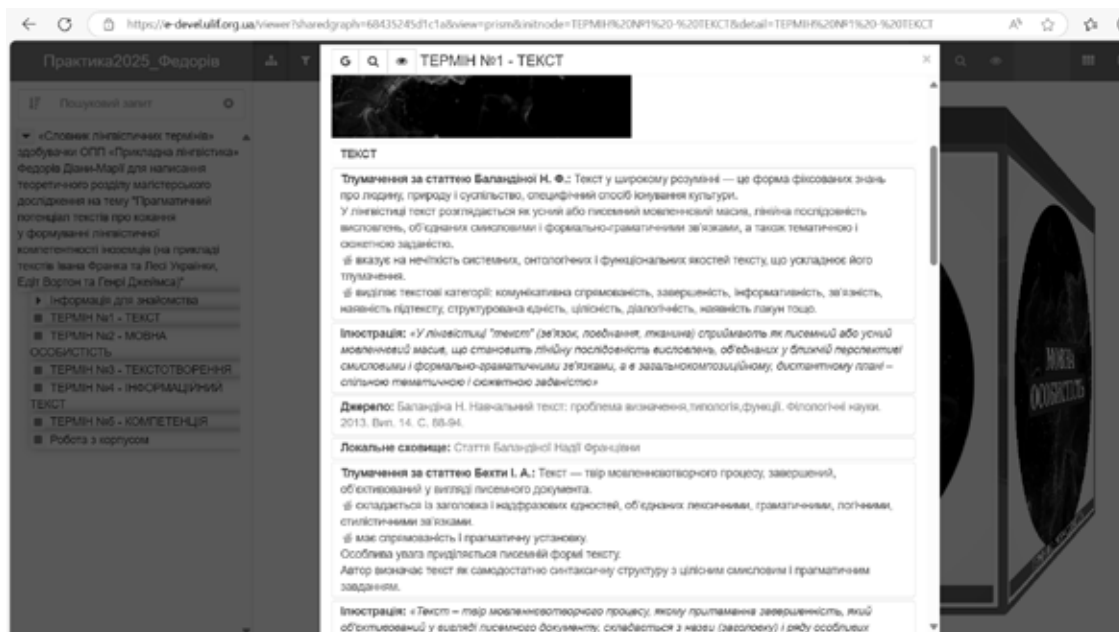

Рис. 4. Структура мікрословника

вати між ними зв'язки, а також формувати логіку подачі матеріалу відповідно до дидактичних цілей.

Мікрословники в POLYHEDRON створюються за допомогою шаблонів, які орієнтують автора на поєднання академічного та емоційного стилю подачі знань. Завдяки використанню функції «лексикографічного конструктора» можна швидко додати цитати з корпусу, метатеги для фільтрації, ключові параметри візуального стилю (наприклад, кольорні маркери для категорій термінів) та еמודзі як дидактичний елемент.

У межах студентських проєктів ця інфраструктура слугує також тренажером академічного письма та інструментом комунікації результатів дослідження. Поєднання модульної побудови, підтримки гіпертекстових зв'язків і вбудованої логіки термінологічного навчання створює нові підходи до інтерактивної лексикографії.

Особливістю платформи є підтримка мультимодальності та гіпертекстовості, що робить кожен мікрословник інтерактивним та динамічним освітнім ресурсом. Автори можуть створювати як прості, так і складні концептуальні схеми, пов'язувати між собою різні знаннєві елементи, надаючи їм не лише описовий, а й навчальний, прагматичний і навіть емоційний характер.

Крім того, POLYHEDRON дозволяє студентам активно брати участь у створенні словників в межах своїх академічних робіт, проєктів і досліджень. Такий підхід підвищує мотивацію студентів, забезпечує глибше розуміння матеріалу та сприяє формуванню навичок наукового письма й термінологічної грамотності.

Платформа також має значний потенціал для міжнародної співпраці в галузі лінгводидактики й термінології, оскільки вона підтримує багатомовність та міжкультурну інтеграцію знань. Це особливо важливо у контексті викладання української мови як іноземної, де міжкультурне розуміння й адаптація термінів є ключовими завданнями.

Таким чином, POLYHEDRON можна розглядати як важливий інструмент сучасної освітньої лексикографії, що об'єднує традиційну академічну строгість із інноваційними підходами до навчання й досліджень.

Аналіз функціонування мікрословника в освітньому середовищі продемонстрував його ефективність як інструмента формування лінгвістичної компетентності у студентів. Словникові статті сприяли як кращому засвоєнню термінів, так і розвитку критичного мислення. Завдяки поєднанню академічної інформації з емоційним стилем подання, студенти краще орієнтуються у термінології, відчувачучи мовні та культурні нюанси [14].

Мікрословник слугував інструментом формування навичок самостійної дослідницької роботи, академічного письма, презентації результатів та мультимодального комунікування [13]. Застосування еמודзі, кольорового кодування та гіпертекстуальних посилань значно посилювало когнітивне сприйняття.

Крім того, платформа POLYHEDRON надала змогу створювати колективні глосарії, інтегровані у навчальні дисципліни, що дозволяло студентам брати участь

у термінологічному моделюванні – як частині їхньої наукової соціалізації.

Освітній і лінгводидактичний потенціал мікрословників. Мікрословники, створені на основі платформи POLYHEDRON, відкривають нові перспективи для застосування лексикографії в сучасному освітньому процесі, оскільки вони максимально орієнтовані на активне залучення студентів до процесу отримання та конструювання знань. На відміну від традиційних словників, мікрословники мають виразну дидактичну спрямованість, поєднуючи в собі функції довідкового, дослідницького та творчого ресурсу.

Завдяки їхній модульній структурі, мікрословники можуть ефективно використовуватися в різних формах навчання: від індивідуальних самостійних досліджень і підготовки наукових робіт до інтерактивних занять, семінарів та групових проєктів. Це забезпечує високий ступінь гнучкості й адаптивності таких ресурсів до конкретних освітніх завдань та індивідуальних потреб студентів.

Особливо важливим є використання мікрословників у викладанні української мови як іноземної. Вони дозволяють здійснювати інтеграцію складних наукових понять із практичними завданнями з розвитку мовної компетенції. Завдяки такій інтеграції студенти не просто запам'ятовують терміни, а глибоко розуміють їхню сутність, контекст використання, культурне й соціальне значення, що є особливо важливим у міжкультурному контексті.

Мікрословники також дозволяють активно використовувати метод проєктного навчання, коли студенти самостійно або в групах створюють власні мікрословники з певної тематики, обирають терміни, досліджують їхні контексти використання й пропонують авторські тлумачення, які поєднують академічну інформацію з власною рефлексією та інтерпретацією. Така діяльність не лише поглиблює знання студентів, але й формує їхні професійні навички, вміння працювати з інформацією, розвиває дослідницьку компетентність та вміння представити результати своїх досліджень у наочний, доступний і зрозумілий формат.

У цілому, освітній і лінгводидактичний потенціал мікрословників полягає в їхній здатності ефективно поєднувати традиційні знання з новітніми технологіями, створювати умови для активної, інтерактивної та креативної роботи студентів, що відповідає сучасним вимогам освітньої практики.

Висновки. Мікрословники, створені на платформі POLYHEDRON, презентують новий етап розвитку лексикографічних практик, що поєднують у собі глибоку академічну спадщину і сучасні педагогічні інновації. Поява мікрословників демонструє принциповий перехід створення словників від суто довідкових функцій до активної участі користувачів у формуванні знання, інтерпретації та поширенні інформації. З одного боку, мікрословники є природним продовженням традицій української академічної лексикографії, що закладені Українським мовно-інформаційним фондом НАН України. Вони спираються на фундаментальні розробки

УМІФ, такі як «Словники України», і використовують перевірені корпусні методи аналізу мовних даних. З іншого боку, мікрословники відкривають абсолютно нові можливості для використання словникової інформації в освітніх цілях, інтегруючи новітні дидактичні стратегії та технологічні підходи.

Саме завдяки поєднанню традиційного підходу до словникарської справи з інноваціями цифрової освіти мікрословники набувають особливої актуальності в сучасному навчальному процесі. Вони стають важливими інструментами формування критичного мислення студентів, їхньої лінгвістичної компетентності, а також дослідницьких навичок. Крім того, мікрословники успішно застосовуються в практиці викладання української мови як іноземної, допомагають іноземним студентам долати культурні та мовні бар'єри й глибше зрозуміти сутність і значення базових лінгвістичних термінів.

У процесі роботи з мікрословниками студенти отримують можливість не просто засвоювати готові знання,

а активно брати участь у їх створенні, що стимулює інтерес до навчання й мотивує їх до науково-дослідницької діяльності. Важливим аспектом цієї роботи є також розвиток навичок академічного письма, вміння формулювати свої думки чітко й зрозуміло, а також здатність до комунікації результатів своїх досліджень у мультимодальних форматах.

Підсумовуючи, можна стверджувати, що мікрословники, створені на платформі POLYHEDRON, виступають своєрідним «містком» між класичною лексикографічною традицією й освітніми технологіями майбутнього. Вони не лише транслують знання, а й створюють умови для його активного конструювання, що є надзвичайно важливим у сучасному освітньому контексті. Таким чином, мікрословник можна розглядати як перспективну модель для подальшого розвитку цифрової лексикографії та її інтеграції в освітню практику, що відповідає сучасним викликам та потребам суспільства знань.

Література:

1. Словники України [Електронний ресурс] / Український мовно-інформаційний фонд НАН України. Київ, 2001–2025. URL: <https://lcorp.ulif.org.ua/dictua/> (дата звернення: 27.06.2025).
2. Curry N., McEnery T. Corpus linguistics for language teaching and learning: A research agenda. *Language Teaching*. 2025. С. 1–20. DOI: <https://doi.org/10.1017/S0261444824000430>.
3. Incelli E. Exploring the future of corpus linguistics: Innovations in AI and social impact. *International Journal of Mass Communication*. 2025. Vol. 3. С. 1–10. DOI: <https://doi.org/10.6000/2818-3401.2025.03.01>.
4. Campoy-Cubillo M. C. Fostering learners' online dictionary skills through active dictionary rubrics. *Lexikos*. 2021. Vol. 31, № 1. С. 487–510. DOI: <https://doi.org/10.5788/31-1-1663>.
5. Свідоцтво про авторське право на твір №96078 від 17.02.2020 р. Комп'ютерна програма «Когнітивна ІТ платформа ПОЛІЕДР» («КІТ ПОЛІЕДР») («POLYHEDRON») / О. Є. Стрижак, В. Ю. Величко, В. В. Приходнюк, М. В. Надутенко, В. В. Горборуков, О. В. Франчук, О. В. Палагін, В. А. Широков, Г. М. Потапов, К. С. Малахов, В. В. Каверинський, С. О. Довгий, О. В. Лісовий, І. Б. Чепков. Офіційний бюлетень №57 (31.03.2020). С. 402–403.
6. Гордієнко Н. Г. Сучасна лексикографія як об'єкт лінгвістики. *Українська мова*. 2011. № 3. С. 67–73.
7. Перебийніс В. І. Лексикографічне забезпечення навчального процесу з іноземної мови. *Вісник Київ. держ. лінгв. ун-ту. Сер. «Філологія»*. 1999. Т. 2, № 1. С. 12–19.
8. Тараненко О. О. Новий словник української мови. Концепція і принципи укладання словника. Ін-т укр. мови НАН України, Центр мовознав. студій. К.; Кам'янець-Поділ. : [б. в.], 1996. 172 с.
9. Широков В. А. Елементи лексикографії. К. : Довіра, 2005. 304 с.
10. Лінгвістично-інформаційні студії : праці Українського мовно-інформаційного фонду НАН України : у 5 т. В. А. Широков та ін. Т. 1–5 . Київ. Український мовно-інформаційний фонд НАН України. 2018. URL: https://movoznavstvo.org.ua/files/Ling_inf_studio_TOM_5_umif_B5.pdf.
11. Надутенко М. В., Надутенко М. В., Фаст О. Л. Інноваційні мовні технології та штучний інтелект: розробка та застосування платформи Polyhedron на основі українських лексикографічних теорій. *Академічні студії. Серія «Педагогіка»*, 2024 (3), 103–111. DOI: <https://doi.org/10.52726/as.humanities/2024.3.6>.
12. Надутенко М. В., Надутенко М. М., Фаст О. Л. Тріада «Інтелектуалізація – Віртуалізація – Великі дані»: міждисциплінарні аспекти природомовних досліджень та перспектив докторської освіти. *Академічні студії. Серія «Педагогіка»*, 2024 (2), 38–48. DOI: <https://doi.org/10.52726/as.pedagogy/2024.2.14>.
13. Guo X. Multimodality in language education: Implications of a multimodal affective perspective in foreign language teaching. *Frontiers in Psychology*. 2023. Vol. 14. Article 1283625. DOI: <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2023.1283625>.
14. Zhu T., Zhang Y., Irwin D. Second and foreign language vocabulary learning through digital reading: A meta-analysis. *Education and Information Technologies*. 2023. Vol. 29. С. 4531–4563. DOI: <https://doi.org/10.1007/s10639-023-11969-1>.
15. Федорів Д.-М. Словник лінгвістичних термінів [Електронний ресурс] : мікрословник до магістерського дослідження «Прагматичний потенціал текстів про кохання у формуванні лінгвістичної компетентності іноземців (на прикладі текстів Івана Франка та Лесі Українки, Едіт Вортон та Генрі Джеймса)» / Д.-М. Федорів ; Львівський національний університет імені Івана Франка. URL: <https://e-devel.ulif.org.ua/viewer/?sharedgraph=68435245d1c1a&view=prism> (дата звернення: 27.06.2025).
16. Guaqueta C. A., Castro-Garces A. Y. The use of language learning apps as a didactic tool for EFL vocabulary building. *English Language Teaching*. 2018. Vol. 11, № 2. С. 61–71. DOI: <https://doi.org/10.5539/elt.v11n2p61>.

References:

1. Ukrainian Lingua-Information Foundation. (2024). Sloynyky Ukrainy [Dictionaries of Ukraine] [Online dictionary]. Kyiv. Retrieved June 27, 2025, from <https://lcorp.ulif.org.ua/dictua/>
2. Curry, N., & McEnery, T. (2025). Corpus linguistics for language teaching and learning: A research agenda. *Language Teaching*, Advance online publication, 1–20. <https://doi.org/10.1017/S0261444824000430>
3. Incelli, E. (2025). Exploring the future of corpus linguistics: Innovations in AI and social impact. *International Journal of Mass Communication*, 3, 1–10. <https://doi.org/10.6000/2818-3401.2025.03.01>
4. Campoy-Cubillo, M. C. (2021). Fostering learners' online dictionary skills through active dictionary rubrics. *Lexikos*, 31(1), 487–510. <https://doi.org/10.5788/31-1-1663>
5. Stryzhak, O. E., Velychko, V. Y., Prykhodniuk, V. V., Nadutenko, M. V., Gorborkov, V. V., Franchuk, O. V., ... Malakhov, K. S. (2020). Cognitive IT platform POLYHEDRON (CIT POLYHEDRON) [Computer software]. Certificate of copyright registration No. 96078, State Intellectual Property Service of Ukraine.
6. Hordiienko, N. H. (2011). Suchasna leksykohrafiia yak ob'ekt linhvistyky [Modern lexicography as an object of linguistics]. *Ukrainska Mova*, (3), 67–73.
7. Perebyinis, V. I. (1999). Leksykohrafichne zabezpechennia navchalnoho protsesu z inozemnoi movy [Lexicographic support for the educational process in a foreign language]. *Visnyk Kyivskoho Derzhavnoho Linhvistychnoho Universytetu. Seriia "Filolohiia"*, 2(1), 12–19.
8. Taranenko, O. O. (1996). Novyi slovnyk ukrainskoi movy: Kontsepsiia i pryntsypy ukladannia slovnyka [New dictionary of the Ukrainian language: Concept and principles of dictionary compilation] (172 p.). Institute of the Ukrainian Language, National Academy of Sciences of Ukraine & Centre for Linguistic Studies, Kyiv; Kamianets-Podilskyi.
9. Shyrov, V. A. (2005). Elementy leksykohrafi [Elements of lexicography] (304 p.). Kyiv: Dovira.
10. Shyrov, V. A., & colleagues (Eds.). (2018). Linhvistychno-informatsiini studii: Pratsi Ukrainskoho movno-informatsiinoho fondu Natsionalnoi akademii nauk Ukrainy (Vols. 1–5) [Linguistic-information studies: Works of the Ukrainian Lingua-Information Foundation]. Kyiv: Ukrainian Lingua-Information Foundation. Retrieved June 27, 2025, from https://movoznavstvo.org.ua/files/Ling_inf_studio_TOM_5_umif_B5.pdf
11. Nadutenko, M. V., Nadutenko, M. V., & Fast, O. L. (2024). Innovatsiini movni tekhnolohii ta shtuchnyi intelekt: Rozrobka ta zastosuvannia platformy Polyhedron na osnovi ukrainskykh leksykohrafichnykh teorii [Innovative language technologies and artificial intelligence: Development and application of the Polyhedron platform based on Ukrainian lexicographic theories]. *Akademichni Studii. Seriia "Pedahohika"*, (3), 103–111. <https://doi.org/10.52726/as.humanities/2024.3.6>
12. Nadutenko, M. V., Nadutenko, M. M., & Fast, O. L. (2024). Triada "Intelektualizatsiia – Virtualizatsiia – Velyki dany": Mizhdystyplinarni aspekty pryrodno-movnykh doslidzhen ta perspektyvy doktorskoi osvity [The triad "Intellectualisation – Virtualisation – Big data": Interdisciplinary aspects of natural-language studies and prospects of doctoral education]. *Akademichni Studii. Seriia "Pedahohika"*, (2), 38–48. <https://doi.org/10.52726/as.pedagogy/2024.2.14>
13. Guo, X. (2023). Multimodality in language education: Implications of a multimodal affective perspective in foreign language teaching. *Frontiers in Psychology*, 14, Article 1283625. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2023.1283625>
14. Zhu, T., Zhang, Y., & Irwin, D. (2023). Second and foreign language vocabulary learning through digital reading: A meta-analysis. *Education and Information Technologies*, 29, 4531–4563. <https://doi.org/10.1007/s10639-023-11969-1>
15. Fedoriv, D.-M. (2025). Slovnyk linhvistychnykh terminiv [Dictionary of linguistic terms: Micro-dictionary for the master's thesis "Pragmatic potential of texts about love in developing linguistic competence of foreign learners (based on texts by Ivan Franko and Lesia Ukrainka, Edith Wharton and Henry James)"] [Micro-dictionary]. Ivan Franko National University of Lviv. Retrieved June 27, 2025, from <https://e-devel.ulif.org.ua/viewer/?sharedgraph=68435245d1c1a&view=prism>
16. Gaguaeta, C. A., & Castro-Garces, A. Y. (2018). The use of language learning apps as a didactic tool for EFL vocabulary building. *English Language Teaching*, 11(2), 61–71. <https://doi.org/10.5539/elt.v11n2p61>